

АЛКОХОЛИЗАМ, НАРКОМАНИЈА И ПУШЕЊЕ

ПОРОЦИ КОЈИ ВОДЕ У БОЛЕСТ ГРЕХОВНЕ НАВИКЕ КОЈЕ УБИЈАЈУ

"Све ми је слободно, али све не користи. Све ми је слободно, али све не изграђује".

(I Кор. 10,23)

Време у коме живимо све више је време идолопоклонства и идолопоклоника. Број обожаватеља и зависника од ствари, односно идолопоклоника сваким даном нагло се повећава. Алкохол, дрога, цигарете, па и телевизија су идоли новог доба, предмети од којих се зависи и којима се служи.

У безбожном хаосу наше садашњице људи губе своју истинску, праву слободу и постају робови својих порока и стасти.

Бити завистан од нечега, несумњиво значи и бити идолопоклоник, а то је свесно кршење друге Божије заповести која нам изричито заповеда: "Не прави себи идола нити каква лика; немој им се клањати нити им служити". (II. Мој. 20,4,5). Онда када нам стомак постане Бог прекомерним једењем и пијењем или када због пролазних животних задовољстава занемаримо или заборавимо који је то прави смисао и циљ нашег живота на земљи и допустимо да нама овлада новац, имање, држава, алкохол,

дрога, или дуван ми свесно грешимо против једнога Бога и постајемо идолопоклоници тих ствари.

Алкохолизам, наркоманија и пушење дувана сваким даном и код нас све више узима маха. Такозване "лаке" дроге постају све доступније и омладини и деци, а о алкохолу и цигаретама да и не говоримо.

Све чешће, млади на разне животне проблеме и недаће реагују избором неког наркотичког средства. Било из жеље да задовоље своју радозналост, убију досаду или незапосленост. Било из потребе за идентификацијом, имитацијом или припадношћу одређеној групи или у личној или породичној тузи и млади и одрасли све чешће прибегавају уживању у алкохолу, дроги, пушењу, блуду, настраностима, прекомерном гледању телевизије, новцу и безобзирној трци за њим.

Предају се пороцима, који јесу слободни да се учине, али који не изграђују, него напротив, могу самом да начине штету. Зато нас Св. ал. Павле и поучава: "Све ми је слободно, али све не користи; све ми је слободно, али све не изграђује". (I Кор.10,23).

Пороци су увек погибелни за човека, јер "отупљују" човеков дух и постепено у човеку развијају зависност, а човек зависник је без истинске слободе и роб својих страсти. Зависност од ових ствари чини да зависник занемарује своје породичне, пословне, верске и друге обавезе. Ствара око њега општу климу незадовољства и доводи га до тога да губи и посао и пријатеље, а врло често и породицу. Зависник на крају губи поверење у себе и у своје ближње и пада у очај и несрећу. Живот зависника се претвара у животарење.

Код алкохоличара и наркомана лоше последице су видљивије, него код пушача. Зато многи кажу да је пушење безазлено. Да оно не претвара човека у сиромаша, скитницу и безкућника, па је зато и прихватљивије од алкохола и дроге. Међутим, да ли је то тако? И пушење, ако човек не може да савлада себе и остави дуван је страст, а страст је грех, а грех опет никада не доноси духовно здравље и мир.

О штетности дувана, алкохола и дроге на телесно здравље нећемо овде посебно говорити, јер се о томе много више пише и прича него о душевном здрављу. Душевно здравље представља само језгро човековог бића. У Јеванђељу читамо: "Ако дакле, око твоје буде здраво, све ће тјело твоје свијетло бити". (Мт.6. 22). Наиме, човек је верна копија Божија на земљи. Бог је човеку дао могућност да обоголичи себе и да постане Христоролик.

Поставши Богочовек, Господ нам је дао и средства да постигнемо тај узвишен циљ. Живот у Цркви, кроз њен поредак и кроз Св. причешће, то сједињење и радосно доживљавање Бога је једини пут и начин да сви ми постанемо богописци своје душе. Човек своју душу или богопише или ђавопише. Боголикост наша грехом се унакажава. Ње нестаје када ми сами себе обзидамо земаљским страстима и пороцима и када нам се душа помрачи и ум ослепи од брига овога света, од греха и страсти, грехољубља и сластољубља.

Отрасти, како каже преподобни Исак Сирјанац су унутарњи снажни покретачи греховних склоности који помрачују душу, од богочежљивог ума чине безнадежног слепца, а од човека-боголиког бића чини духовног болесника. Зато ћемо овде и о пијанству и о наркоманији и о пушењу говорити као о душевним болестима, јер код

огреховљеног човека поред тела разбољева се и душевни део његовог бића. Грех души човечијој доноси душевну смрт, јер грех је творевина ђавоља, он је нешто неприродно за човека. Може се још рећи да је грех необузdana, незаконита и противприродна сарадња човека и ђавола, безакоње, свесно гажење закона Божијег и противљење вољи његовој.

Преступник још своје противљење углавном чини злоупотребљавајући своју слободну вољу, јер огреховљеност увек долази уз злоупотребу човекове слободне воље. Слободна воља је иначе велики дар Божијем човеку. То је круна Божија на глави човека. Његово достојанство и срећа. Бог је човека створио слободним и зато ми као слободна створена бића своју слободу изражавамо избором.

Испред нас су увек две датости: Бог и нешто друго. На нама је, као и некада пред Адамом, да изаберемо једно или друго и да тако изразимо своју слободу, као избор између ропства греху и праве, истинске слободе од греха. Избор је неизбежно увек пред нама, али је она права слобода, слобода од греха и ропства увек у Богу.

"И Он је прије свега и све у њему постоји. И Он је глава тијела, Цркве, који је почетак, Прворођени из мртвих да у свему Он буде први". (Кол.1.17-18)

Св. ап. Павле нам овде говори да Христос јесте за нас слобода, али нам Христос није за достизање истинске слободе и боголике душе донео избор између да или не, него увек само да. Зато је израз наше слободе у Богу увек позитиван. Ако би смо у моменту избора одбацили Христа, Његову вољу и Цркву као Тело Његово ишли би смо неминовно у грех и пропаст.

Ван Христа и Цркве живот људи је бесмислен и безциљан. Грех у човеку потискује његову боголикост и тако обезсмисљује и човека и свет око човека. Људи ван Цркве, ван заједнице са Богом и себе и свет око себе доживљавају као бесмислицу, безумну трагедију или наметнуту тиранију. Зато многи у разним животним проблемима сигурност, утеху, љубав и осећање смисла свога постојања на земљи траже у уживању у стварима - алкохолу, дроги и дувану.

Зато за све зависнике главне терапије и спасење било би у Цркви, под Христом као Главом. Учланивши се у богочовечански организам Цркве човек се постепено обожује и ту проналази и открива смисао свог постојања и развија се у њему осећај да увек препозна грех.

У животним невољама може се реаговати и другачије од избора дроге, дувана и алкохола. Зашто бисмо били добровољно робље, када је Бог нас људе припремио не за пропадљивост, него за вечност, не за пакао, него за рај, не за заједницу са ђаволом, него заједницу са Творцем. Сви они који сматрају да човек није ништа друго до резултат биолошких, психолошких и социјалних чинилаца, свесно себе претварају у робота, негирају своју слободу и ђаво их тако духовно везане и спутане лако хвата у своје замке и поробљава.

У греховном стању, ум човеков окренут је само чулима и непрестано кружи по разноврсним и безбројним стварима видљивог света. Тако ослабљен, он губи своју снагу, помрачује сазнање и не може да дође до Богопознања, заједничарења са Богом и спасења које је крајњи циљ у животу хришћанина.

Срце, код грехом поробљеног човека је празно, пусто и без осећаја за свако добро. Жуди само за задовољством овога света и зато остаје хладно према Богу - вечној љубави нас хришћана.

И воља човека у грешном стању бива расејана и разапета између земних ствари и утицаја страсти. Својевољно одрекла се да испуњава вољу Божију, прешла у самовољу и самоугађање и тако учинила себе неспособном да влада својим мислима, осећањима и жељама.

Ово је слика огреховљеног човека зависника, човека ван Цркве и њених благодатних сила. Њега као слабу трску љуља ветар страсти, јер је остао без своје слободе и њених благодатних сила. Њега као слабу трску љуља ветар страсти, јер је остао без своје слободе и њених оруђа - ума, воље и осећања. Борба са страстима је тада врло тешка и неизвесна и врло често побеђују погибелне страсти. Алкоголичар, без чврсте вере и наде на Божију помоћ, зато врло тешко или никако одолева пићу. Пиће му одузима здраво расуђивање и способност да промишља о својим поступцима. Појављује се у њему бујне похоте и страсти, дивљаштва, подлости и нискости. Нема тог богопротивног дела које пијани није у стању да изврши. Сталним пијанством алкоголичар убија и себе и све оне који се налазе у његовој околини. У његовој души тада нема вере у све праведног Творца, он не размишља о вечном животу, не чува своју душу и не плаши се да га у пијаном стању не затече изненадна смрт, јер у чему нас Господ нађе у томе ће нам и судити.

Неки пак од алкоголичара, када се отрезне, осећају грижу савести и сазнање своје кривице које их притиска и мучи. За такве, ако заиста и истински осете сву мрскост и сву погибел овог чудовишног порока још има наде. Уз Божију помоћ и искрено покајање, уз вољу и братску помоћ добрих људи алкоголичару је могуће да остави пиће и савршено се поправи. Као очишћеног разбојника и покајаног блудног сина свеблагословног Господа ће га сигурно примити. Најјачи "мотив" за прекид зависности од алкохола, сасвим сигурно је сазнање да је пијанство велики грех који води човека у смрт, а најмоћнији лек је покајање.

Још један од великих проблема нарочито код младих данас је наркоманија. Живећи ван цркве, без осећаја за прави смисао и циљ свог живота на земљи и без благодатних дарова Цркве Св. Тајни млади у данашњем људском безумљу најчешће долазе до духовних криза. Немогући да их својим силама преброде, а већ и непризивајући у томе помоћ Божију, они врло лако падају у мрежу наркоманије из које није лако изаћи, али није и немогуће. Постепено, несрећни наркоман постаје ослабљен и духовно и телесно. Духовни део његовог бића је крајње помрачен, смрт у њему преовладава над животом. Демон дроге који се у њега уселио чини да наркоман не преза ни од чега у тренутку кризе, када нема дрогу која би задовољила његову страст. За њега ништа не представља ни породица, ни љубав, ни пријатељство. Он безглаво јури у свет дрога - у смрт.

Зато је овако духовно поробљеном човеку могуће једино прићи јеванђелским речима: "Каква је корист човеку ако задобије сав свијет, а души својој науди?" (Мт. 16,26). Једино јеванђелске речи могу да загреју срце наркоману и покрену њихове успаване и помрачене унутрашње снаге, те да они својом сопственом вољом и уз

Божију помоћ победе своје страсти. Милосрдни Господ неће никада оставити покајаног грешника и оног који се труди на свом путу спасења.

Христос нам је својим светим устима рекао: "Јер нисам дошао да зовем праведнике но грјешнике на покајање" (Мт.9,13). И још "Ко претрпи до краја, тај ће се спасти" (Мт.24,13). Милостиви Бог који дуго трпи и много прашта увек ће нам бити на помоћи, а нама остаје једино да својом слободном вољом све што је у нама страстно окренемо у врлинско.

Трећи порок о коме је овде реч је пушење. Унеколико, за разлику од дроге, оно је потпуно легализовано. Пушење се чак рекламира и пропагира као нешто уобичајено. Оно постаје имиџ "и нормална" појава, а неки чак тврде да им је навика пушења постала друга природа. Чиста бесмислица и апсурд! Наш организам како је створен и саздан, за свој опстанак не захтева никакву потребу за дуваном. Какво то добро могу да донесу цигарете, ако њихово остављање у човеку изазива несхватљив немир, необјашњиву тугу, нервозу и уопште један неспокој? То демон дувана мучи своје жртве и не да им да се отргну од тог греха. Посебно апстиненте саблажњава на сваком кораку и они који су малодушни и слабог карактера прелазе преко дате речи о остављању дувана и већ под неким изговором прихватају понуђену цигарету.

Данас се доста говори о штетности пушења по здравље људи, али то као да слабо допире до ушију пушача. Пушач, зависност од пушења из себе може једино истерати покајањем и дубоком спознајом да је пушење грех јер оно поробљава човека и од пушача чини служитеља и поклоника дувана-идолопоклоника. Људи пушачи имају чешће жељу за пушењем, него за молитвом, имају чешће жељу за служењем демону, него за служењем своме Творцу.

Пушење је заиста велико зло, јер одузима људима снагу воље и слаби им Самодисциплину и самосавлађивање. Оно тако осиромашује човека, јер сваки човек који не може да савлада себе и господари над својим страстима је пуки сиромаш. Највећа победа и најсилније царство сасвим сигурно је у онога који је успео да савлада себе.

На земљи увек ће бити искушења, саблазни и безакоња. То је знак ђаволовог присуства у свету, тог првог безаконика и проналазача безакоња. Земља је још место нашег искушавања и наше борбе са злом у себи и око себе. Борба са искушењима у свету доноси нам моралну енергију која нам је неопходна за успешну борбу против зла у себи. Зато Бог и попушта на нас разна искушења да би прошавши кроз њих себе просветлили духовном светлошћу, стекли јаку веру, испунили се смирењем и тако дошли до Божије благодати и спасења.

Алкохол, дрога, цигарете и разне телесне насладе јесу велика искушења данашњице у разним невољама и недаћама, у тузи и у духовним растројствима и разслабљеностима. Пороци се нуде као "замена" за срећу, сигурност, спокојство и мир, али ми направимо други избор и савладајмо их снагом своје воље, а све уз Божију помоћ.

Сетимо се речи јеромонаха Серафима који нам казује шта Господ говори човеку: "Кад те искушења сколе и непријатељ навали као река, знај да то од Мене долази, да твоја немоћ осећа потребу, за Мојом силом и да спојмиш да си сигуран само када се Ја борим за тебе. Сећај се да је свака невоља-Божија поука, прилика да се нечему

научиш. Свака оштрина ће отупети да се ти не позледиш. Стога усади у срце своје речи које сам ти данас објавио: то од Мене долази. Јер, ово за тебе није само реч, но је то - живот твој."

Зато, не дозволимо да нас ђаво уплете у своје замке и направи од нас зависнике од ствари, него кроз истрајну борбу са искушењима молимо Господа да нам подари духовно здравље - стање безстрашћа, који је једини сигуран пут ка спасењу.

Излази по благослову Њ.П.Епископа нишког Г.Г. Иринеја

Сестринство манастира Св.Стефана Липовац